

СТЕНОГРАМА
засідання Комітету з питань фінансової політики і банківської діяльності
16 травня 2017 року
Веде засідання голова Комітету РИБАЛКА С.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. ...розділу "Різне". Давайте до порядку денного, шановні колеги.

Доброго дня, шановні колеги, шановні присутні. На засіданні нашого комітету сьогодні присутні 7 народних депутатів, тобто кворум є. Засідання оголошую відкритим.

Пропонується затвердити порядок денний. Чи є в когось якісь пропозиції? Тоді пропоную проголосувати за порядок денний.

Хто – за? Проти? Утримались? Рішення прийнято. Дякую.

Переходимо до питання першого – проекту Закону про діяльність форекс-дилерів. Головною темою сьогоднішнього засідання є саме ця діяльність. Цей значний сегмент українського фінансового ринку досі законодавчо не врегульований і працює по суті як підпільне казино. Наше завдання: створити такі правила, щоб діяльність учасників цього ринку оподатковувалась, а права клієнтів були надійно захищеними.

У комітеті на опрацюванні знаходилося, як ви знаєте, два альтернативних законопроекти, один з авторів – це наш колега Сергій Рудик. і він звернувся з проханням розглянути внесений ним законопроект без його присутності. Як я розумію, тут є його представник. Він є? Прийшов, не прийшов? Добре. Дякую.

Шановні колеги, тоді декілька слів стосовно цього проекту Закону про діяльність форекс-дилерів (3672). Обидва альтернативні законопроекти мають схожі завдання, містять багато корисних положень для регламентації діяльності цього ринку. Обидва документи активно опрацьовувались, починаючи ще з минулого року. Ми створили робочу групу, в якій брали участь посадовці Національного банку, Національні комісії з питань цінних паперів та фондового ринку, представники бізнесу та некомерційних профільних об'єднань. При цьому спектр представників фінансових компаній був максимально широким, це і банки, і фондові біржі, інші вітчизняні компанії, а також представники міжнародних операторів ринку Форекс. Робоча група дуже ретельно аналізувала досвід регулювання ринку Форекс у Європі та країнах СНД. Досить велика увага була приділена доволі ефективним заходам регулювання цього ринку, як наприклад в Білорусії. Експерти дійшли до висновку, що додатково необхідно визначити економічну сутність діяльності форекс-компаній та врахувати інші важливі зауваження та пропозиції.

В багатьох економіках угода між учасниками ринку форекс належить до категорії так званих контрактів та різниці цін. Я вважаю, що виграш на ринку форекс певною мірою залежить від фаховості і обізнаності обрахунків. Разом з тим, в реальності компанії на ринку форекс в Україні діють за принципами, які багато в чому аналогічні діяльності букмекерських контр.

Так звані форекс-ділери пропонують своїм клієнтам робити ставки на події, які пов'язані не з результатами, наприклад, спортивних змагань, як букмекерські контори. А відповідно для зміну курсу валют.

Я вважаю, що ми в цьому законопроекті, по-перше, що повинні зробити, це визначитись, хто буде регулятором в цьому напрямку на базі системи. Я вважаю, що перспективи і концепція врегулювання форекс-діяльності на базі системи позабіржових деривативів має шанс на життя.

Тому необхідно чітко відокремити діяльність українських форекс-компаній від діяльності реального валютного ринку, банківської діяльності на ринку фінансових інструментів.

Разом з тим, доцільним є віднесення форекс-компаній до категорії фінансових установ, регулятором яких пропонується визначити Нацфінпослуг.

Наше ще важливе завдання – це захистити права клієнтів, як я вже казав, які працюють за принципом сьогодні, за принципом казино. Це моя особиста точка зору.

На базі двох альтернативних проектів робоча група напрацювала попередній текст майбутнього законопроекту. Пропоную його доопрацювати за результатами нашого обговорення.

Шановні колеги! Чи ми будемо обговорювати ще додатковий законопроект нашого колеги Рудика? Чи я пропоную той законопроект, який ми розробили, щоб цього тижня ми, Ігор Михайлович, всім розіслали чи? Розіслали народним депутатам, щоб вони вивчили.

Я думаю, що ми на цьому тижні визначимось, хто буде співавтором в цей законопроект, хто буде з наших колег входити.

_____. Доопрацьований?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, доопрацьований. Да, комітетом. Тоді, як, Ігор Михайлович? На наступному тижні? Він у нас теж сесійний. Ми можемо цей законопроект... Да, давай.

ПРИЙМА І.М. Якщо можна, хвилинку. Дивіться, законопроект розданий, зараз просто запропоновано обговорити, якщо хтось має пропозиції. Якщо у когось виникнуть пропозиції, то можна до кінця тижня надати, щоби ми на наступне засідання комітету ще могли їх обговорити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ігор Михайлович, я пропоную тоді, якщо ми розіслали, щоб до кінця тижня надали пропозиції, і потім на наступному тижні ми вже, ну, обговорили...

ПРИЙМА І.М. Якщо пропозицій не буде, то значить, текст погоджений і можна його давати на реєстрацію, ну, це така позиція, ну, пропозиція. То єсть якщо є пропозиції, то на наступне засідання їх обговорити в кінцевій редакції. Якщо пропозицій не буде до цієї редакції, то по суті дела подати на реєстрацію як доопрацьований законопроект. От є два таких напрямки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, чи хтось хоче висловитися з цього напрямку, з цього приводу? Якщо ні, тоді я пропоную, ну... Да, будь ласка, будь ласка.

САБАДАХА І.О. Дякую. Помічник депутата Рудика. Це Рудик був ініціатором першого законопроекту, першого варіанту законопроекту про діяльність форекс-дилерів, який був поданий 3 березня 2015 року. Після цього... після того, як був зареєстрований цей... той проект, то був проект 2290, була створена робоча група, яка опрацьовувала всі пропозиції, які надійшли вже до зареєстрованого законопроекту. Було дуже багато пропозицій від Нацбанку, від Нацкомфінпослуг, від інших установ і організацій, які так чи інше причетні до цієї сфери. Були пропозиції, дуже багато пропозицій від учасників цього ринку. Ми на протязі з березня по грудень 2015 року ми працювали над другим варіантом цього законопроекту, в якому ми врахували... ми, я кажу "ми", тому що працювала робоча група, в яку входило 22 особи, в тому числі із державних органів, із... і представники форекс-дилерів, які працюють на території України. І враховані були 90 пропозицій, які були надані в цьому законопроекті. Я не хочу зараз оцінювати той проект, який сьогодні є як основний, а саме 3672, тому що так вийшло, що наш доопрацьований законопроект, він чомусь... ну, не чомусь, а тому, що ми, не очікуючи, що буде інший законопроект, подали його трошки пізніше, ніж був поданий цей 3672, який ми зараз обговорюємо знову. Тому він став альтернативним.

Але я хотів би сказати, що цей проект – 3672-1, який поданий Рудиком, він є результатом доопрацювання того проекту, який зараз... про який зараз ми говоримо – 3672, він набагато досконаліший і набагато вираженіший. Це не тільки моя суб'єктивна думка, це думка тих людей, які входили в робочу групу. Нами тоді було запропоновано, щоб... оскільки це вже доопрацьований проект, брати його за основу і робити спільний проект. Нам не було принципово, хто буде ініціатором, чи буде там прізвище там Сергія Рудика чи когось іншого, для нас це не було принципово. Для нас було принципово, щоб цей законопроект захищав інтереси громадян, які користуються послугами цих форекс-дилерів. Як правильно сказав пан голова, Сергій Вікторович, що на сьогодні той форекс, який ми маємо в Україні, це, фактично, казіно. Це, фактично, казіно, і він ніякого відношення до обміну валют з поставкою, до біржових операцій він жодного відношення

до цього не має. І та пропозиція, щоб включити ці операції до фінансових операцій, до операцій, які можуть контролюватися Нацкомфін... Комісією з цінних паперів та фондового ринку, в цьому вигляді не може цього статися, тому що це абсолютно різні речі. Це називається беттін, да, тобто ставки на якусь подію, це те, що зараз пропонується користувачам в Україні.

І тому для того, щоб захистити користувачів, для того, щоб створити умови, коли ці компанії, які всі абсолютно, без виключення, зареєстровані в офшорних зонах і не сплачують жодних податків в Україні, для того, щоб створити такі умови, щоб вони платили податки і клієнти цих компаній були захищені, дійсно, і несли відповідальність, для цього ми і зробили проміжний, підготували проміжний законопроект 2208а, який стосувався заборони реклами цих компаній, реклами компаній форекс-дилерів, які не мають ліцензій в Україні. Таким чином, відповідно ми розуміли, що жодна компанія сьогодні, ця форекс-компанія, яка зареєстрована в офшорі і пропонує послуги в Україні, вона не зможе працювати. І ми на це йшли свідомо, тому що у нас сьогодні немає законодавства.

Тому я висловлюю позицію Сергія Ярославовича Рудика і позицію робочої групи, пропозицію до комітету, щоб сьогодні комітет запропонував, прийняв рішення доопрацювати законопроект, враховуючи положення, які запропоновані в законопроекті 3672-1, тобто альтернативному, оскільки він, ну, на нього багато часу було фахівцями витрачено.

І друга пропозиція: щоб той законопроект, який стосується реклами, щоб він також був... Він вже схвалений Комітетом інформатизації, він вже схвалений комітетом. Але прохання до вас як до голови комітету, щоб цей законопроект... якимось чином пришвидшити його розгляд в залі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це не наш комітет...

САБАДАХА І.О. Я розумію, але ви – депутати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. До вашого народного депутата звертайтеся. Чому він не просуває?

..... Він займається цим питанням.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Якщо нема... Все, я перепрошую, давайте, в нас вже час... Як мінімум, був би присутній на сьогоднішньому засіданні. А і так, він до мене підійшов, із поваги до вас і до нього надав вам слово. Ми ваші пропозиції, дякую, врахували.

Шановні колеги, хто ще хоче висловитись з цього приводу? Давайте.

ЗАЛЕТОВ О.М. Нацкомфінпослуг, Залетов Олександр. Щодо законопроекту про діяльність форекс-компаній. Дійсно, в тій редакції, яка на сьогоднішній день доопрацьована, от вчорашній варіант, визначення форекс-послуги не зовсім відповідає фінансовій послугі. І тому у разі політичного рішення, що це ми рухаємось в цьому напрямку, то необхідно відповідно доопрацювати законопроект в цій частині. Також є зауваження щодо ліцензування цих компаній. Той варіант, який прописано, він трішки не вписується в діючу систему, яка у нас є на ринку фінансових послуг. Тому питання ліцензування треба доопрацювати і щодо вимог до договорів, правил діяльності форекс-компаній, яка не відповідає вимогам Закону про фінансові послуги по своїй структурі і потребує узгодження. Тобто у разі прийняття рішення, що це буде фінансова послуга і фінансові установи, то цей законопроект треба підвести під фінансові, Закон про фінансові послуги та державне регулювання, оскільки він сьогодні має такі суперечності із Законом про ліцензування. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, я думаю, в нас буде час якраз і ми це зробимо, як ми і домовилися, до наступного. Ігор Михайлович, давайте ще раз під стенограму рішення комітету по цьому питанню.

Тобто ми пропонуємо підтримати редакцію законопроекту, яка була доопрацьована робочою групою. Я так розумію? Членам комітету опрацювати даний документ і внести

свої пропозиції до кінця тижня, давайте до понеділка наступного, якщо вони будуть. Узагальнити внесення пропозицій, і Нацфінпослуг, я вас теж дуже наполегливо прошу підключитися до цього, пропозиції та внести узгоджений текст на наступне засідання комітету.

ПРИЙМА І.М. Є вже пропозиції, треба врахувати безперечно і підготувати його до наступного засідання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Якщо більше пропозицій нема, тоді пропонується в такій редакції поставити на голосування. Хто – за, прошу голосувати. Проти? Утрималися? Рішення прийнято. Дякую, шановні колеги.

Одне з головних сьогоднішніх питань, яке турбує і засоби масової інформації, і українців, і депутатів, це обговорення ситуації у зв'язку із заявою про відставку голови Національного банку пані Гонтаревой. Ну, я думаю, всім нам казати про те, як ми працювали "плідно" (в лапках) ці роки з Національним банком, я маю на увазі з головою, от це, мабуть, недоречно. Але ми знаємо сьогодні, що більш ніж половина від 50 відсотків банківської системи пішло в минуле. Реального кредитування, реального сектору економіки у нас не відбувається. Люди гроші не несуть, а тільки втрачають. Ми бачили тут і валютних позичальників, і депозитчиків, і багато в нас було людей. І знаємо і закони, які ми проголосували в 3 читаннях, знаємо про співпрацю голови Національного банку з нашим профільним комітетом. І що мене турбує більш всього, що сьогодні, з моєї точки зору, в Національного банку нема стратегії розвитку фінансово-банківського сектору на найближчі 3-5 років, а вона повинна бути, от. Разом з Кабміном, я вважаю, і з Верховною Радою, і нашим профільним комітетом треба, щоб така стратегія була. Її, на жаль, нема. Але є заява пані Гонтаревой, яка, як я розумію, її написала і уйшла у відпустку.

І тут у мене декілька питань. Перше, я вважаю, що перед тим, як піти у відставку, Валерія Олексіївна, потрібно, щоб прийшла на наш профільний комітет і в парламент. І відвітувала, що корисного вона зробила, от, крім того, про що ми знаємо, як я кажу вже в лапках, за час працювання на цій посаді. Я вважаю, що і в нас як в депутатів, і експертів, і у народу України буде багато і є багато питань. Я вважаю, хотів би, щоб це відбулось.

І друге, призначення чи розгляд нового претендента на цю посаду. Я б дуже хотів, щоб це питання теж не затягувалось в часі, щоб ми не чекали осені, там вересня місяця, наприклад, для того, щоб розглядати питання це. І можливо, нам треба звернутись до Президента з відповідним листом з наполегливим проханням визначитись з кандидатурою на голову Національного банку. І ця кандидатура, яка буде внесена Президентом, я вважаю, що повинна мати план, стратегію, можна назвати як завгодно, але чітко ми повинні розуміти, коли чоловік чи жінка на цю посаду, що вона буде робити, як вона буде, як я вже сказав, відновлювати довіру до банківської системи і знімати навантаження з Фонду гарантування вкладів, і робити так, щоб сьогодні було реальне кредитування реального сектору економіки, який сьогодні про ті відсотки, що є, як до мене, неможливо брати сьогодні кредит. І багато інших питань, можна казати ще і про питання корупції, тут у нас є правоохоронні органи, вони не працюють, але хай працюють. Але я б дуже хотів, щоб ми от з цього приводу поспілкувалися і визначились, як нам рухатися, і як комітет повинен реагувати на цю заяву, подію, можна так назвати навіть.

Шановні колеги, хтось... Так, будь ласка, Максим Анатолійович.

ПОЛЯКОВ М.А. Запитання.

У мене якраз запитання, Сергій Вікторович, до вас як до голови комітету, хочу задати вопрос. От ми сьогодні обговорюємо по голові Національного банку, а почему вот этой ведьмы, вот этого сатанинского отродия нет тут в зале. Вот. Если бы отпуск проходил у нее в СИЗО, вопросов нет. А так мы видим фотографии на Мальдивах, наворовала миллиарды и сбежала.

Я очень благодарен, что вы этот вопрос поставили на обговорення, чтобы в следующий раз у нас не зашел очередной парашютист, который будет рассказывать, давайте эффективность работы и всему миру рассказывать, что она лучший банкир мира,

уничтожив банківську систему, десятки тисяч підприємств зупинились через неї, вона відправила всім папірці – і будь ласка. Вот я вважаю, важко до звільнення, вона зобов'язана прийти в парламент звітувати про результати її діяльності. Дуже б хотілось, щоб у комітета була позиція з аналітикою про те, як людина за 2,5 роки, що він натворив і як він руйнував фінансову систему, не розповідаючи про те, що це був найкращий банкір світу. Було б дуже добре, щоб це було на сайті нашого комітета інформація про те, що сталося, з яким курсом, скільки банків, скільки залишилося державного капіталу, як у нас сектор виріс до 60 відсотків. І це було б правильно, тому що нам будуть знову розповідати, давати поради, як ми повинні працювати. Спасибі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо, Максим Анатолійович.

Один хвилину. Я вважаю, що нам, може, треба звернутися не тільки до Президента з цим приводом, а й до Національного банку. І як казав Павло Олександрович, що питання, які є у комітета, щоб ми в цьому листі ну зразу одного призначили і відповіді почули. Да, будь ласка, Павло Олександрович.

РІЗАНЕНКО П.О. У мене одразу... я хотів, скажем, на одному технічному питанні сконцентруватися і з'ясувати. Чи може нам апарат комітету або, можливо, хтось, хто вивчав це питання, трошки уточнити статус пані Гондарєвої на даний момент. Тобто вона – діючий голова, але у відпустці, да?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, діючий голова.

РІЗАНЕНКО П.О. І у неї фіксований термін відпустки, тобто коли вона... коли у неї відпустка закінчується? Я просто з технічної точки зору, бо у нас Рада працює до середини... 45 днів від першого вівторка вересня...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я зрозумів.

РІЗАНЕНКО П.О. У нас починаються там, скажем так...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чи встигне Валерія Олексіївна вийти...

РІЗАНЕНКО П.О. Я хотів побачити... зрозуміти, як накладеться в дійсності цей період там її формального очолювання, коли він припиняється, коли у нас рада йде на канікули, коли повертається, просто як цей процес все буде. Може секретаріат нам уточнити?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ігор Михайлович, а можете сказати... *(Шум у залі)*

РІЗАНЕНКО П.О. ...що там відбувається в Національному банку з цього приводу?

Ну і інше. Якщо... я до речі, думаю, що пані Гондарєва з задоволенням прийде у Верховну Раду. Я без іронії. Я без іронії, просто з її точки зору суб'єктивної, як вона бачить весь процес і так далі (я не кажу правильно чи неправильно), і виступить, і... ну з її точки зору там хлопне дверима і так далі. Тобто тому тут я не дивуюся. Але нам було б правильно, щоб з цього почерпнули якісь... якусь інформацію або висновки, сформулювати заздалегідь питання і офіційно направити ці питання до Національного банку, щоб в своїй... в своєму виступі вона дала нам на них відповідь.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ігор Михайлович, є у нас інформація про час, коли Валерія Олексіївна пішла...

ПРИЙМА І.М. Цієї інформації немає. Постараюся сьогодні це взнати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Якщо ви не зможете, так давайте ми листа напишемо. Нехай нас проінформують.

ПРИЙМА І.М. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сугубо технічне питання, правильно Павло Олександрович каже, тому що...

ПРИЙМА І.М. Стаття 18 Закону про Національний банк чітко говорить, що голова Національного банку на пленарному засіданні Верховної Ради України при розгляді питання про його звільнення у випадку, передбаченому пунктом 2 частини вісім цієї статті, доповідає про результати діяльності на посаді голови Нацбанку.

..... *(Не чути)*

ПРИЙМА І.М. Ні, вона починає з комітету, розгляд питання іде на комітеті.

ГОЛОВУЮЧИЙ. По Регламенту, як інші проекти законів.

ПРИЙМА І.М. Однозначно на комітеті і відповідно...

_____. (Не чути)

ПРИЙМА І.М. Безперечно.

_____. Але там не зазначено, що вона .....

ПРИЙМА І.М. Повірте, якщо буде готовий до Верховної Ради, то буде готовий до комітету. Я думаю, що це не питання, я уточню теж цей момент, наскільки є велике чи невелике бажання йти на комітет чи не йти, в даному випадку...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, Ігор Михайлович, ви, будь ласка, там спитайте, з'ясуйте і проінформуйте. Да, будь ласка, ... (Не чути)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я пропоную як один з механізмів проект рішення, це перше, звернутися до Національного банку, проінформувати, що наш профільний комітет згідно Регламенту хотів би заслухати Валерію Олексіївну, інформацію, звіт, нехай називається як завгодно, Ігор Михайлович зараз вивчить Регламент. І питання, які в нас є, от Павло Олександрович правильно каже, щоб у нас вже держслужбовці приходили і знали які, як мінімум, питання будуть до них, ми можемо креслити ці питання.

І, по-друге, це звернутися, я вважаю, на треба від комітету до Президента, як ми там теж по регламенту, з наполегливим проханням, вимогою для того, щоб він як найшвидше вніс подання, щоб ми не чекали поки депутати підуть на канікули, потім прийдуть з канікули, ще місяць будуть, скажемо так, розхитуватися, а потім. Вже часу в нас нема, в нас ситуація в банківській сфері сьогодні не дозволяє нам чекати там три місяці, півроку для того, щоб призначити. Якщо є, ми для цього і зібралися, вас, Михайло Володимирович, якісь ще додаткові та побажання чи якісь мислі, будь ласка, ми для цього і зібралися, щоб виробити проект рішення чи проект листа навіть, який ми будемо відправляти. Будь ласка, Віктор Миколайович.

РОМАНЮК В.М. Повертаючись, точніше, до ситуації, яка була з призначенням Гонtareвої, ну там навіть не потрібно було бути Нострадамусом, щоб зрозуміти, яким шляхом ми йдемо, тому що основним локомотивом цих всіх ідей, насправді, був Міжнародний валютний фонд, що там казати, Гонtareва просто виконувала його вказівки. От і все. Біда у тому, що вона виявилася: а) не з банківського сектору, вона не розуміла взагалі проблематики, вона не відчувала банківський сектор, вона не розуміла, наскільки важливо там зберегти це все, наскільки важливий кадровий потенціал, інтелектуальний потенціал, тобто не розвалити систему. Вона валила її і все.

Насправді, я, наприклад, себе почуваю, знаєте, не злочинцем, а соучасником преступлення, тому що ми всі були членами комітету, ми це все, вибачте, мовчазна згода наша була в якійсь мірі. _____ (Не чути)

РОМАНЮК В.М. Дивіться...

_____. Але ми на шухері стояли.

РОМАНЮК В.М. Тобто ми сиділи в цих кабінетах 3 роки, 3 роки. Тобто перевалювати виключно на Гонtareву це все, ну ми були учасниками цієї всієї розрухи, це об'єктивно.

_____. (Не чути)

РОМАНЮК В.М. Дивіться, я, наприклад, особисто писав декілька доповідних на Президента з приводу того, щоб і звільнити її і усунути, і конкретні варіанти, як це все запобігти я пропонував. Саме я був ініціатором того, щоб ми звернулися до Президента...

_____. Ну, ми і звернулись.

РОМАНЮК В.М. ... комітет проголосував в кінці-кінців і Президент довго не реагував на це все. Тобто нам важливо, що в ситуації? Ну, добре, ми викличемо... Просто я знову ж таки в полеміки реальності якоїсь майбутнього ходу логіки подій, да. Допустимо, приходять Гонtareва в стіни парламенту чи в комітет, вона розказує те, що вона зараз розказує, в "Нью-Йорк Таймс" її стаття оця вийшла, ну тобто вона, вона звезда

виявляється, ви розумієте. Там її колеги зараз от працюють у Вашингтоні. У них все добре, у них все добре, біда тільки у нас, в українців, які залишились тут в Україні, розумієте. Вони з капіталами, вони при своїх інтересах залишились. Тому потрібно думати, що нам далі робити тим, хто завтра має працювати з цими людьми, які будуть сидіти в Нацбанку.

Я пропоную рішення наступне, з мого погляду. А? Ні, я рішення пропоную наступне. Враховуючи, що Президент дуже часто приймає рішення, які не відповідають ні інтересам держави, ні інтересам суспільства, більше це, скоріше, політична кон'юнктура, чим особливо великі особисті вподобання, його близькість, оця візантійська вся культура прийняття кадрових рішень. Можливо, на базі комітету ініціювати питання щодо альтернативного громадського обговорення кандидатури на посаду Голови Національного банку в умовах сучасних. Тобто людини, яка найбільше заслуговує довіру, яка найбільший авторитет, яка... біля кандидатури якої можливо там знайдеться і підтримка банківського сектору, професіоналів у сфері фінансів. Принаймні ми можемо себе застерегти, ніхто ж не застерігає, що Президент внесе схожу кандидатуру, якою була Гонтарева, от в чому біда, розумієте. І ми продовжимо традицію йти у фарватері Міжнародного валютного фонду. Завтра Міжнародному валютному фонду інші якісь ідеї прийдуть в голову, і сьогодні, якщо ви піднімете західну пресу, то це, що відбувається в Україні виявляється з точки зору міжнародних цих всіх західних експертів у нас все чудово. От в чому казус ситуація, розумієте. Виявляється, у нас все чудово. Це ми йдемо правильним шляхом, ми знищуємо економіку, ми видавлюємо активний клас з населення, ми знищуємо підприємства, ми знищуємо робочі місця, це все чудово виявляється з їхньої точки зору. Розумієте?

Я вже бачу, я відверто вам скажу, я пам'ятаю з тими, що я працював в 90-х роках, я вже їхніх дітей бачу, вони вже експертами тут бігають і розказують як нам жити. Ви представляєте, ціле покоління вже змінюється, вони ж заробляють які гроші в нашій країні, розумієте, приїхав я в командировку, посадив, заробив бабла і поїхав назад і все... розказав, а ви тут займайтеся хлопці...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Як казав один діяч політичний, гастрольор...

РОМАНЮК В.М. Да, розумієте, і цей вертеп треба ж якось зупиняти, розумієте, скільки це може продовжуватись? Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Віктор Миколайович.

Я від себе, да, я бачу, бачу, хочу сказати, що ми можемо ініціювати громадське обговорення, але є чітко закон, і нам, я впевнений, Адміністрація Президента і Президент, Юрій Миколайович, може я помиляюсь, ми написати можемо що завгодно, папір він все стерпить...

РОМАНЮК В.М. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Безумовно. Безумовно, нам треба... Але...

РОМАНЮК В.М. І я повинен зробити максимум для того, щоб...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте може в листі на Президента напишемо, що ми вважаємо, щоб було громадське обговорення цього питання, чи як? Давайте так? Приймається. Так, будь ласка, Павло Олександрович. Потім...

РІЗАНЕНКО П.О. Раз у нас вже пішли політичні виступи, то я вирішив теж скористатись своїм правом виступити. Ні, ну, чому? Ми всі – політики, ми всі – політики, тут нічого, нікуди не дінешся.

Мені здається, що саме, на жаль, спрощене бачення проблематики і така поляризація і роздування саме простого бачення, воно призвело до того, що там, де критика була доцільною і обґрунтованою дій пані Гонтаревої, наші партнери її перестали помічати. Тому що до того був вал критики абсолютно несправедливий і непрофесійний. Чи відповідальна вона за те, що гривня обвалилась в три рази? Давайте об'єктивно. Тут немає, ні в цьому залі, ні в цій країні жодної людини, яка б могла утримати гривню на рівні 8 гривень за долар. Ну, це проста математика. Це перший курс "....."

макроекономіки. Відкриваєте підручник, дивитесь, які були резерви, який був дефіцит зовнішньої торгівлі, як накопичувались дисбаланси. І це у нас періодично відбувалось.

Тому з такою моделлю утримання фіксованого курсу і у нас в березні ще 2015 року резерви без того першого траншу МВФ були негативні по суті, так? Тому питання утримання курсу, будемо об'єктивними, ніхто б з цим не справився. Тут можна, якщо вже професійно придиратись, то тільки звинувачувати її в тому, що вона тримала восени 2014 року певний курс по політичним причинам, від яких, вибачаюсь, більшість тут, які присутні, теж виграли з політичної точки зору перед виборами. Це раз. Тому тут критика, як сказав би, несправедлива.

В частині другій. Тому що, було, ну, популярна думка – знищена купа банків, так? Потрібно було "чистити" банки, да, потрібно було робити це швидко. Питання не в кількості. Можливо, потрібно було закрити і більше банків.

Але отут ми переходимо до професійної критики, яку же не хочуть помічати вже наші західні. Я, наприклад, входжу до ....., да, спілкуюсь регулярно з нашою командою і з представниками МВФ. Вони із-за того, що їздили люди, непрофесійно критикували Гонtareву, вже не помічають професійної критики.

А критика професійна полягає в тому, що банки, не в тому, що вони виводились, а як вони виводились. Коли одні банки затягували по виведенню, ну, є певні імена, дуже такі, резонансні. Там, "Платинум" ми пам'ятаємо, да, там "Михайлівський", ще якісь банки, давали акціонерам повністю їх випотрошити в нуль. І сьогодні ніхто не хоче помічати. З одного боку, йде демонізація Гонtareвої по надуманих причинах, а, з іншого боку, є її ідеалізація, саме в протигагу, скажем так, цій демонізації. А от реальна проблема в тому, що банки, якщо в середньому виводились до Фонду гарантування вкладів з 25 відсотками активів, що там залишалось, то ті банки, такі як "Платинум", "Михайлівський", вийшли з нулем активів. І це питання конкретно до НБУ: або некомпетентності, або повного зговору з акціонерами-власниками цих банків.

Тому я, колеги, закликаю не опускаться до рівня, ну, такого, непрофесійного і неадекватного. І це, до речі, не сприймають наші партнери на Заході: ні у Вашингтоні, ні у Європейському Союзі – таку неадекватну критику. А все-таки притримуватись професійної лінії. Пані Гонtareву є, за що критикувати, але давайте її критикувати саме по ділу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. ...Павло Олександрович, що саме по ділу.

Іван Геннадійович, будь ласка, вам слово.

ФУРСІН І.Г. Коллеги, я считаю, что это очень тяжелый вообще вопрос, и он не измеряется просто обговорением ситуации у зв'язку з заявою. То есть, я думаю, начну с конца. Наверное, нам важно не совершить новые ошибки, о которых говорил Виктор Николаевич. И если Президент все-таки выберет какую-то кандидатуру, а по Конституции это его полномочия, его исключительные повноваження, ну, нам надо иметь достаточно времени, чтобы узнать, кто этот человек на самом деле и что он собирается делать дальше.

Я не думаю, что биографические данные нам что-то дадут. На сегодняшний день то, что человек руководит каким-то банком или работал в каком-то банке, не является достаточными основаниями для того, чтобы претендовать на такую серьезную роль в финансовой системе. Наверное, важнее узнать, что этот человек собирается делать и будет ли он действительно самостоятельным в своей работе, или хотя бы пытаться быть самостоятельным.

И те вопросы, вот которые Виктор Николаевич задел, вот они чувствительные для нас всех, но они, я думаю, если говорить честно, так оно и есть: мы в какой-то степени все на какой-то процент учувствовали в той политике, которая проводилась последние несколько лет, и валить все только на Гонtareву, наверное, неправильно. Это в принципе ненаучно, это ненаучно, да.

Поэтому, я как бы с конца и начал, я призываю всех присутствующих тогда, когда наступит время...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Проявить позицию.

ФУРСИН І.Г. А может быть, оно уже наступило, проявить максимально всем свою любознательность и задать максимальное количество вопросов...

ГОЛОВУЮЧИЙ. І щоб у нас був час, ви правильно сказали.

ФУРСИН І.Г. Да. Выбить максимально нам время для этого, Сергей Викторович, это к вам вопрос как к руководителю комитета. Чтобы у нас была возможность ознакомиться, не 10 минут, не 5 минут, ни из прессы, ни из какого-то пресс-релиза о том, что на самом деле собирается новый руководитель тогда, когда он будет, делать дальше. И для меня, допустим, это намного интереснее, чем то, что делала Гонтарева 2 года. То, что делала Гонтарева 2 года...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Она уже сделала.

ФУРСИН І.Г. Я наблюдал, оно уже сделано, Гонтарева не родилась такой, она менялась эти 2 года, и она пришла с одними взглядами в Национальный банк, а эти взгляды несколько лет менялись. И, в принципе, не думаю, что это тема для дискуссий сегодня, то есть, мы же не проводим тут расследование ее деятельности, мы обсуждаем, какая будет политика у Национального банка и какая она сейчас, вот это намного интереснее. Потому, что если так называемое "очищение" в том виде, в каком оно было, будет проходить дальше, я вообще не вижу смысл моей дальнейшей работы в этом комитете, я честно говорю, потому что я не понимаю, мы просто инструмент выполнения другой политики, которая, я не уверен, что она нужна этой стране.

Или давайте сразу решим законопроектом, что ни один украинец не может вообще владеть банком никаким, не может работать в банке, возглавлять банк, руководить Национальным банком и все. Упростим...

ГОЛОВУЮЧИЙ. А также его родственники.

ФУРСИН І.Г. Да. Продадим за 1 гривну все государственные банки сразу и успокоимся. И то, что Виктор Николаевич предлагал объединить центробанк с каким-то другим центробанком страны. И все. И закончим эту историю. Потому что пока, это выглядит так: сегодня банкиром быть стыдно, сегодня все банкиры приравнены к преступникам. Сегодня образ банка создан такой любого, что это какая-то контора, в которой или моют деньги, или крадут деньги, или их выводят, или их закрывают, или еще что-то делают. И я не вижу сегодня личности в банковском секторе, которая все эти стереотипы будет преодолевать и хочет это делать, вот какая есть проблема.

Поэтому призыв и просьба к присутствующим, давайте напряжемся и все-таки выпросим: а кто ж этот будет следующий? Если Виктор Николаевич предлагает какую-то свою кандидатуру рекомендовать, ну, можно это попробовать. Но я вот, допустим, на совете Национального банка я не увидел сегодня что же сделал совет Национального банка, при том, что мы активно в этом участвовали, для того, чтобы хотя бы, ну, создать альтернативное мнение: а что надо делать сегодня. Нам так и не раскрылись члены совета Национального банка в полной мере, они не объяснили, вот какие у них есть предложения, что надо делать.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибо, Иван Геннадиевич.

Я, в принципе, и начал с того... начал с того, что неважно какая фамилия нового претендента, важно что он будет делать вот на этом рынке, какие у него цели и так дальше.

И я согласен с вами, что надо всем надо проявить позицию, именно в первую очередь, как голове комитета для того, чтобы, ну, скажем так, мы не голосовали сегодня на вчера вот в течение 5 минут за нового претендента и мы имели возможность изучить его, вот, наверное, послушать его программу, как он собирается работать. Это важно, я с этим согласен и как голова комитета готов как бы, ну, к этому подключаться. Но прошу вас, коллеги, тоже, ну, проявить свою политическую позицию, вот, государственную для того, чтобы это не было так, как мы голосовали тут закон про НБУ ночью в течение 10 минут или там по "ПриватБанку", который там сутра зашел и через час уже лежал в

парламенте. Вот поэтому я тут согласен, давайте в этом направлении двигаться. Я... мы поэтому сейчас собрались и поэтому дискусируем на эту тему, для того, чтобы понять к кому мы должны обратиться и тезисно, как должно выглядеть наше обращение вот для того, чтобы, ну, это, на самом деле, имело место, и от этого был какой-то КПД.

Михаил Владимирович, пожалуйста, вам слово.

ДОВБЕНКО М.В. Колеги, доброго дня всім! Валерія Гонтарева написала заяву про звільнення. Я собі задаю питання: щось її спонукало до того, щоб написати заяву, якщо в неї на Заході є велика підтримка і схвалення її роботи і велика... висока оцінка її діяльності. Я не думаю, що це був чинник зовнішній. Я думаю, що її спонукало написати заяву за власним бажанням щось інше.

Що інше? Те, що творилося в країні. Я тут не можу... Я чого почав з цього? Не можу погодитися сповна, хоча відчуваю свою вину, але сповна, так, як сказав Віктор Миколайович, що ми є співучасниками злочину, я не думаю. Я думаю, що наше рішення 18 жовтня минулого року про оцінку її діяльності і звернення до Президента, напевно, теж спонукало її задуматися, коли немає підтримки в комітеті. *(Шум у залі)* Можливо! Я не заперечую. Можливо, у парламенті теж.

Тому що б я хотів тут сказати? Після нашого рішення вона не приходила у комітет, і зараз запрошувати її прийти сюди, я не думаю, що це коректно. І для чого? Що воно дасть? Це воно дасть хіба що нам якісь свої емоції тут вилити, але вони не потрібні. Я думаю, що нам більш потрібно конструктивізм, як в цій ситуації бути.

Я думаю, найперше, що було б коректно, щоби і на Заході, як сказав Павло Олександрович, знали об'єктивну оцінку діяльності. Напевно, нам треба було підготувати проект постанови про її звільнення, а в постанові зробити констатуючу частину. Її треба зробити коректною, як ми оцінюємо ситуацію її діяльності протягом майже трьох років.

Більше того, я пропоную, ми можемо їй запропонувати прочитати наперед, хай прочитає цей проект нашої постанови. Якщо з чимось вона буде не згідна, отоді ми можемо сказати, ми готові у комітеті послухати вас і врахувати ваші думки, якщо в тому проекті постанови є щось некоректно, неправдиво, необ'єктивно чи нечітко.

Тепер що стосується наступної роботи. Якщо ми будемо писати проект Постанови, напевно, треба було б писати, бо сторінку "Гонтареву" треба закрити. Не може бути невизначеності, що на Заході думають одне, в Україні думають інше, а ми, профільний комітет, не маємо своєї позиції. Я думаю, що вона повинна бути. Більше того, наш проект постанови має бути у Верховній Раді, оскільки Верховній Раді прийдеться приймати рішення по її звіту. За законом, вона повинна там прозвітувати, я думаю, закон буде витриманий.

Наступне. Я думаю, що сьогодні для нас важливо подивитися в майбутнє, що нам робити? Як на мене, ситуація вкрай погана з тим, що твориться у фінансово-банківській системі, тому що з 2014 року з 1 січня від того, як ми мали тільки 7,7 відсотка проблемної заборгованості, ми сьогодні маємо вже 56 відсотків проблемної заборгованості в банківській системі. Банкіри, хто тут присутні, запрошені до нас на засідання комітету, розуміють, що це не на публіку, але це є близьке до дуже поганого діагнозу, який можна говорити важко хворій людині. Тому нам треба думати як в цій ситуації бути і яким чином вирулювати? Я б думав, що найперше, ми маємо дуже серйозно поговорити з Міністерством фінансів. Сьогодні вони вже є фактично не меншим регулятором в банківській системі ніж Національний банк. Тому що володіють 55 відсотками і як там покерують вони, так потім аукнеться всій банківській системі і якщо погано покерують, то буде ще гірше. Тому да, то буде для всіх погано, тому я думаю ми їх маємо заставити думати над тим, яка має бути стратегія, як маємо чинити.

Мене не влаштовує і дуже погана оцінка Міністерства, тому що у лютому минулого року була прийнята стратегія державних банків. Але, як сказав у березні в інтерв'ю в "Дзеркалі тижня" міністр фінансів, що держава не хотіла мати 55 відсотків банківської системи. Він цим самим розписався в тому, що вони не те, що не працювали, вони

прийшли до зворотного результату ніж той, який вони закладали в лютому минулого року, оце найгірше. І от така ситуація нас змушує нас активніше попрацювати, щоб на майбутнє не допускати як діяти.

Тепер, що стосується... Я думаю, що по сьогоднішньому нашому зібранні ми мали би все-таки підготувати якийсь рішення, бо просто обговорити і розійтись це буде не правильно. Я вважаю, що ми мали би в своєму проекті рішення зафіксувати, що комітет, як на мене, з розумінням ставиться до заяви Гонтаревої про відставку за власним бажанням. Оскільки з врахуванням поточного рівня довіри до Національного банку та її очільниці – це є очікуваним. І я би навіть сказав, хоча і запізнлим рішенням, бо ми про це говорили ще восени минулого року.

Другий момент, в нашому рішенні, який я вважаю варто було б нам записати – це все-таки звернутися до Президента з проханням в найкоротші терміни внести до Верховної Ради подання про звільнення Голови Національного банку, відповідно до статті, там, по-моєму, 18 стаття. І можемо навіть зафіксувати, що затягування процедури звільнення Голови Національного банку воно гальмує процеси реформування і не тільки в банківському, але і у фінансовому секторі. Зафіксуємо, що, не маючи голови, ми не можемо з вами далі реформувати законодавчу базу для мегарегулятора, тому що, пам'ятате, у нас ..... так і завис, як ми далі поступаємо, без голови ми теж не зможемо прийняти це рішення.

І, на кінець, в третій частині такого нашого рішення, можливо, нам варто записати, що в поточній ситуації, дійсно, є неприйнятним кулуарний підхід до визначення кандидатури Голови Національного банку. Я думаю, що ми маємо зафіксувати, що враховуючи те, що діяльність Національного банку повинна бути не просто публічною, але ще і транспарентною, то очолювати має фахівець, який міг би не тільки трактувати, що відбувається, але і давати пояснення, чому так відбувається і що нас може очікувати? Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Михайло Володимирович, стосовно Мінфіну – це у нас наступне буде питання, зараз ми по Нацбанку. Там є теж інформація, я вас зараз проінформую. Будь ласка, Руслан Євгенійович.

ДЕМЧАК Р.Є. Я не можу не висловитись по такому пікантному питанню, яке у всіх на вустах. І, знаєте, у розвинутій країні як звільнявся Голова Центробанку, то фінансові ринки відреагували, як у нас відреагували? У нас упав... у нас гривня укріпилася, да. Найбільше викупили валюти, я знаю, що рекордно з початку року – 750 мільйонів доларів поповнилися резервні запаси. Ну, я не буду продовжувати цю ланку, як би цей ланцюг далі, але хочу... Можливо, співпадіння, хочу сказати, що все ж таки ми не бачимо погіршення. Це факт, да? І є перший заступник, який виконує обов'язки зараз. Тобто Національний банк працює.

Я би хотів тут підтримати колег, навпаки щоб не поспішати із рішенням, да. Ну, то, що, якщо... Це рішення президента має бути, подання, але щоб у нас була можливість проговорити цю кандидатуру, вислухати стратегію, щоб... Ми розуміємо, що ми підійшли до етапу росту. Я розумію теж колег, скепсис по цьому питанню, тому що був етап чистки, який інколи був якимось, наводив на думку ту, що не висловиш, що дійсно у нас не має бути взагалі українських банків, і заборони українцям займатися як би банківською діяльністю.

Треба, треба розуміти, що банківська діяльність – це також бізнес, його потрібно підтримувати. Для того, щоб це був успішний бізнес, створити нові інструменти. У нас є багато таких моментів, як переліквідність у одних банках... У багатьох банків зараз є переліквідність, нема куди дівати ресурс. Треба, можливо, створити нові інструменти, там середньострокові, по .....-договорам, які могли би давати можливість банкам цю ліквідність реалізувати у прибуток.

І хотілось би вислухати цього претендента. І я думаю, що у цьому зверненні, можливо, має бути висловлено ті побажання нашого комітету, що би ми хотіли побачити

від цього, від цього голови. І я думаю, що акцент треба зробити саме на розвиток, на розвиток банківської системи і розвиток тих засад, які дали би можливість зробити превентивні міри для економічного зростання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Руслан Євгенович.

Я вважаю, що, може, ми на сайті напишемо, що новий претендент на голову Національного банку при там дискутуванні тої посади візьми з собою план чи стратегію. Щоб вони знали, з чим жити і що треба казати.

ДЕМЧАК Р.Є. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це сто відсотків, це я ж почав з цього. Ви просто тільки прийшли. Що у нового претендента повинен бути план і він повинен відповісти на питання, які є, ну, у нас як у профільних депутатів. І взагалі ми повинні знати, як, куди будемо рухатись далі? Тому що, Валерія Олексіївна, я кажу, треба привернути. Да, будь ласка. Давайте.

КЛІМОВ Л.М. Ну, я, может быть, поддержку тех коллег, которые в общем высказывают ту точку зрения, что, конечно, можно было бы действительно поковыряться в проблемах, которые были эти два с половиной года. Но я больше склоняюсь к тому, что все-таки, действительно, наши усилия комитета в максимальной степени – это чтобы не повторить ошибки, которые, к сожалению, имели место. То, что, в общем-то, многие сказали.

И я полностью поддерживаю ту позицию, что, может быть, все-таки мы, вот то, что сказал Михаил Владимирович о том, чтобы мы обозначили свою позицию как комитет. И о том, что мы действительно обеспокоены, что максимально нужно ускорить все-таки новую кандидатуру. Бесспорно, с тем, чтобы нам была возможность и пообщаться, но не затягивая.

Потому что, на мой взгляд, из опыта, исполняющий обязанности, это не самый лучший вариант для любого бизнеса, начиная там, может быть, от маленького, так сказать, батискафа.

Поэтому, наверное, вот, мне кажется, чтобы акцент сделать на том, чтобы, вот, не допустить ошибок. Бесспорно, максимально уже по возможности и понять этого будущего человека. И, наверное, может быть, если мы услышим, что есть реальные планы, то, конечно, максимально и поддержать его. Особенно, может, на первых порах.

И вот на этом фоне, может, действительно, подготовить соответствующий проект, который бы, или постанову нашего комитета, которая, может быть, помогла в том числе и Президенту "развязать руки" для того, чтобы ускорить этот процесс. Спасибо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. ...Національного банку заблокують...

Шановні колеги, якщо всі висловились, давайте тоді перейдемо до прийняття рішення. І під стенограму скажемо ще раз, Михайло Володимирович, що ми пропонуємо. А я дам доручення апарату, щоб вони підготували дане рішення комітету і всі необхідні документи.

Перше. Це постанова, да?

ДОВБЕНКО М.В. Да, я думаю, що нам, дивіться, напевно, треба було би, перше, проект рішення, сам по собі, а потім, які доручення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давай.

ДОВБЕНКО М.В. Доручення, це підготувати проект рішення Верховної Ради, його треба наперед підготувати. І я ще раз кажу, я хотів би, хай би і вона почитала, хай потім скаже, можуть наші партнери західні, які дуже цікавлять оцінкою...

_____. *(Не чути)*

ДОВБЕНКО М.В. Так, я сказав про констатуючу частину. Чуєте, що наші західні партнери вважають, що ми необ'єктивні, що ми предвзяті до неї. Тому треба було би написати трохи... _____.

ГОЛОВУЮЧИЙ. В тому і проблема, що західні партнери нам кажуть, що робити, жити потім нам з цим. _____.

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте так, значить, ще раз, шановні колеги. Постанову ми готуємо? Давайте. _____ . (Не чути)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте так і зробимо. Значить, ще раз, значить, ми голосуємо про те, що готуємо проект звернення до Президента, так, де ми, перше, пишемо про те, що попередній керівник ...

_____. Не затягувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не затягувати. По-друге, провести якомога найшвидше призначення і обговорення, в тому числі у профільному комітеті і депутатам кандидатури. А також я можу ще додати, що новий претендент, з нашої точки зору має мати стратегію чи план дій там... (Шум у залі) Розвитку чи оновлення довіри, можемо назвати як завгодно, це секретаріат відпрацює, ну сьогодні ситуація в банківській системі. Так, шановні колеги?

_____. Давайте, да. (Шум у залі)

ФУРСІН І.Г. Для мене, например, важнее не сроки, а качество. Лето – это период финансовой стабилизации обычно. То есть ничего обычно летом не происходит ни с курсом, ни с какими-то... _____ . (Не чути)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви ж розумієте, що коли ми... коли депутати підуть на канікули, у вересні нічого вже ну буде... поки з'їдуться... питання, які важливіші... (Шум у залі)

_____. ...нам не нужна. Я вас призываю.

ПРИЙМА І.М. Ні, ну зараз ще травень місяць.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр....., ви щось хотіли додати? З іншого питання.

Тоді... Шановні колеги, я ставлю тоді на голосування це питання. Даю доручення Ігорю Михайловичу апарату підготувати відповідний лист, ознайомити шановних народних депутатів, і щоб в п'ятницю (вистачить часу, шановні колеги?) да, я підписав цей лист, і ми відправили його на Президента.

Хто – за, прошу голосувати. Проти, утримались? Рішення прийняте.

Шановні колеги, ще по порядку денному там в "Різному". Ну давайте... Давайте по "Різному".

РИЗАНЕНКО П.О. Перше. Хочу поінформувати колег, що на виконання того рішення, яке ми приймали раніше, наступної п'ятниці о 14.30 або... (Шум у залі) круглий стіл буде проводитись комітетом, щодо пенсійної реформи в частині запровадження накопичувальної системи пенсій. Тому, будь ласка, всі, хто має бажання, час, приєднуйтесь до круглого столу.

І друге питання. Хочу нагадати, що у нас ще залишилися державні банки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. От.

РИЗАНЕНКО П.О. Да. І... особливості Закону про банки і банківську діяльність передбачають про те, що наглядові ради цих банків призначаються Президентом, Кабінетом Міністрів і Верховною Радою. Так от в двох державних банках є члени Наглядової ради призначені Кабінетом Міністрів і Президентом, а від Верховної Ради жодного немає. Причому в одному з них немає навіть одного члени ради, здається, від... від когось ще – Президента чи Кабміну – і там навіть немає кворуму для проведення. Тому це моя... (Шум у залі) ...від свого власного обов'язку щодо призначення членів наглядових рад в банки нам весь час Кабмін каже, ще два роки тому назад казав, ну, так ми будемо робити реформу корпоративного правління в держбанках. Прошло два роки... Ну, так вони казали, що не потрібно начебто поспішати або з їхнього боку, хоча своїх членів наглядових рад вони призначили по своїй квоті.

Тому у мене є пропозиція комітету, взяти на себе відповідальність для того, щоб якось цей процес стартувати. Тобто давайте ми якесь приймемо тут, у комітеті, рішення і процедурне, тобто процедурне, де запропонуємо, звернемося до банківської спільноти, до, скажемо, суспільства, скажемо, до експертів і так далі з тим, що у таке-то вікно, там, наприклад, півмісяця чи місяць, прохання надсилати свої рекомендації, пропозиції, кого б

вони запропонували... кого можна бачити з членами наглядових рад державних банків, ну, звичайно, зі згодою цих людей, за згодою цих людей.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чи може, самі люди захочуть подати свої кандидатури?

РІЗАНЕНКО П.О. Да, будь ласка, і самі. Тобто...

ГОЛОВУЮЧИЙ. У нас же є досвід Національного банку, ми ж нормально сформували наглядову раду.

РІЗАНЕНКО П.О. Тому за аналогією з тим, як ми формували наглядову... раду Національного банку, запустити аналогічний процес. Я прекрасно... Ми прекрасно розуміємо, що таким чином ми, як мінімум, і керівництво фракції, і Верховної Ради, і я думаю, інших людей поза Верховною Радою, спонукаємо до активізації цього процесу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Павло Олександрович, слухне питання.

Ігор Михайлович, з процедури.

ПРИЙМА І.М. Буквально хвилику.

Після того, коли ми процедурно розглянули кандидатури на посаду членів Ради Національного банку, ми відразу такий клич дали і по двом банкам – "Ексіму" і по "Ощаді". І ми зібрали 17 кандидатів, яких ми готові були розглядати. Але все зупинилося по тій причині, тому що, наскільки я тоді розумію, пан Кубів попросив зупинити цей процес, бо вони будуть подавати статтю 7 Закону України "Про банки і банківську діяльність" по корпоративному управлінню... Вже пройшло два роки... *(Шум у залі)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нет ничего более постоянного, чем временное, Игорь Михайлович.

ПРИЙМА І.М. Буквально ще 15 секунд.

Як мені сказали, що завтра буде на засіданні Кабінету Міністрів голосуватися корпоративне управління, яке буде в четвер подане до Верховної Ради. Ми як би планували завтра і розглядати пана міністра на комітеті, щоб він розказав і про стратегію державних банків і по різних питаннях, які стосуються предметом відання нашого комітету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є пропозиція, шановні колеги.

РІЗАНЕНКО П.О. Я хочу прокоментувати.

При всій повазі до нашого шановного Кабінету Міністрів на всіх круглих столах або публічних обговореннях, коли піднімається це питання, вони так от дивляться на нас, дивляться і кажуть: так Верховна Рада не призначає, які питання до нас? Тому я не сприймаю слова, що от завтра щось буде прийнято. Ми з вами прекрасно знаємо, що корпоративне управління по банкам може бути не прийняте ще півроку, рік. Так само нам говорили, що от завтра-завтра, вже пройшло 2 роки. Тому усуватись від своїх обов'язків ми не повинні, ми повинні зробити свою роботу. Можливо, це спонукає їх до швидкого прискорення процесу по корпоративному управлінню також, але нагадаю, що сьогодні державні банки управляються, в наглядових радах є представники Президента, Кабміну, а Верховної Ради немає. Ми поняття не маємо, що там відбувається. З того, що я чую від якихось інсайдерів, дуже неприємні речі відбуваються. І після наступної зміни влади, ... влада, ми так само будемо чути про якісь мільярдні проекти по фінансуванню тих чи інших економічно необґрунтованих, скажемо, бізнес-планів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло, Павло Олександрович.

ДЕМЧАК Р.Є. Павло Олександрович, думаю, що нам потрібно з фракціями нашими порадитись. Я думаю, що ми трошки запізнилися з цим рішенням. Я підтримую вашу пропозицію, але вважаю, що це потрібно було зробити ще 2 роки назад. Ми все думали, які там будуть враховані інтереси, щоб отримати голоси, щоб всі представники всіх фракцій. І враховуючи ті процеси, що вже пішли, і що в "ПриватБанку" сформований такий формат корпоративного управління наглядової ради, який хочуть сформувати в інших уже банках, він показує ефективність. Я думаю, що просто ми підведемо навіть цих кандидатів, цих людей, тому що ми проведемо зараз конкурс, і вони не отримають підтримки в залі. Давайте може ми проконсультуємося. Ну, рекомендував би так.

РІЗАНЕНКО П.О. ...добровільне, ніхто ж їх не буде ..... І я сподіваюсь, що це буде, скажемо, спонукати всіх інших гравців, в тому числі і уряд, і керівництво фракції теж до певних дій. Бо так...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я от тут згоден з Павлом Олександровичем, треба виконувати нам свою функцію... _____ . (Не чути)

ГОЛОВУЮЧИЙ. А що воно там буде, хто... (Шум у залі)

Шановні колеги, я пропоную по цьому... (Шум у залі) Шановні колеги, давайте я вас тоді проінформую. Значить, ми сьогодні, завтра планували зустріч з міністром фінансів. Як ви вже знаєте, там читали в нашому... групі, міністр фінансів написав, що не зможе, в нього дуже важлива зустріч на Мальті, йому не до профільного комітету.

В мене є пропозиція. Теж відповісти, що ми почекаємо, поки він повернеться з Мальти і запрошуємо його на наступну середу. А якщо вже на наступну середу він не прийде, тоді, мабуть, ми вже будемо думати і гадати, а що ж цим робити, якщо ще й міністр фінансів не буде ходити на наш профільний комітет. Але це, якщо це приймається, я відповідного листа підготую. Ми його відправимо там сьогодні з питаннями, давайте з питаннями.

Ігор Михайлович, теж давайте з питаннями, щоб в п'ятницю я його підписав, питання надайте, будь ласка, от ви до... Скільки часу треба?

ПРИЙМА І.М. Ми лист направляли тематичний, це стратегія державних банків, це компанія, ... компанія по управлінню активами і проблемка. Тобто три блоки питань ми по суті справи міністру задали, щоб він, це законодавчі ініціативи, стратегія державних банків і компанія з управління активами по проблемці. _____ . (Не чути)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ігор Михайлович, коли ми будемо готувати, значить, я вас дуже прошу, давайте сьогодні включите всі пропозиції всіх депутатів, давайте дамо час, а сьогодні вівторок, до четверга. В п'ятницю підготуйте мені листа, щоб я в обід його разом з Президентом я його відправив і з усіма питаннями, які є.

Друге питання – це те, що ми піднімали по державним банкам. Я теж вважаю, що нам треба виконувати свою функцію, а Кабмін хай виконує свою функцію. І, безумовно, якщо це буде спонукати Кабмін швидше виконувати свою функцію, так значить, ми тут не зря тоже просиживаєм, извините, штаны. Поэтому, я вважаю, що треба нам це робити.

Ігор Михайлович, ще якісь пропозиції?

Шановні колеги, я тоді пропоную, під стенограму проголосувати ці пропозиції, і ми підготуємо відповідні листи. Хто – за, прошу голосувати. Проти? Утримались? Рішення прийнято одноголосно.

Дякую за увагу. Засідання оголошую закритим.